

POLSKA

NIEMCY

EUROPA

**POLSKA REGIONALNA:
WIELKOPOLSKA
I POMORZE ZACHODNIE**

Poznański Czerwiec 1956
w międzynarodowej perspektywie
Powstania czy rewolty? W kręgu
terminologii
Oceny i znaczenie Poznańskiego
Czerwca 1956
Czerwiec'56 – badania nad stratami
osobowymi

*

Napoleończycy w Wielkim Księstwie
Poznańskim
Aparat bezpieczeństwa publicznego
na Pomorzu Zachodnim
Polska administracja kościelna
na Pomorzu Zachodnim
Inwestycje zagraniczne w Wielkopolsce
Rozpracowanie organizacji „Ojczyzna”
Poznański Czerwiec 1956 w prasie
niemieckiej
Sądownictwo powszechne – okręg koszaliński
Urzędy Bezpieczeństwa Publicznego
– środkowe Pomorze
Oceny i omówienia

2006

3

(320)

Instytut Zachodni PL ISSN 0033-2437

*Czasopismo
Instytutu
Zachodniego
w Poznaniu*

**PRZEGLĄD
ZACHODNI**

Instytut Zachodni

PRZEGLĄD ZACHODNI

KWARTALNIK

SPIS TREŚCI

POLSKA REGIONALNA: WIELKOPOLSKA I POMORZE ZACHODNIE

ARTYKUŁY

Poznański Czerwiec 1956 w międzynarodowej perspektywie (opracował <i>Michał Nowosielski</i>)	3
<i>Andrzej Choniawko</i> , Powstania czy rewolty? W kręgu terminologii	21
<i>Stanisław Jankowiak</i> , Ewolucja oceny i znaczenia Poznańskiego Czerwca 1956 roku. Od „imperialistycznej prowokacji” do „konfliktu w rodzinie”	49
<i>Łukasz Jastrząb</i> , Poznański Czerwiec 1956 roku w świetle badań nad stratami osobowymi	59

*

<i>Bogumił Wojcieszak</i> , „Jeszcze Polska nie zginęła”. Aktywność napoleończyków w Wielkim Księstwie Poznańskim	75
<i>Zenon Kachnicz</i> , Aparat bezpieczeństwa publicznego na Pomorzu Zachodnim w latach 1945-1947	95
<i>Adam Frydrysiak</i> , Polska administracja kościelna na Pomorzu Zachodnim wobec narastającej indoktrynacji w latach 1945-1972	131
<i>Adam Szymaniak</i> , Bezpośrednie inwestycje zagraniczne w Wielkopolsce. Stan obecny i perspektywy	157

MATERIAŁY

<i>Aleksandra Pietrowicz</i> , Rozpracowanie organizacji „Ojczyzna” przez Ministerstwo Bezpieczeństwa Publicznego – wątek poznański	177
<i>Aleksandra Kruk</i> , Echa poznańskiego czerwca 1956 roku w prasie niemieckiej	197
<i>Katarzyna Kozioł</i> , Początki sądownictwa powszechnego na Pomorzu Zachodnim na przykładzie okręgu koszalińskiego (lata 1945-1949)	208
<i>Krzysztof Bukowski</i> , Pierwsze Powiatowe Urzędy Bezpieczeństwa Publicznego na terenie środkowego Pomorza w 1945 roku	218

OCENY I OMÓWIENIA

Aleksander Hall, Jaka Polska?; Jacek Kuroń, Rzeczpospolita dla moich wnuków; Marcin Król, Patriotyzm przyszłości; Wiktor Osiatyński, Rzeczpospolita obywateli (omów. <i>Iwona Hofman</i>)	239
<i>Iwona Hofman</i> , Szkice o paryskiej „Kulturze” (omów. <i>Jan Zaluski</i>)	241
<i>Tadeusz Wolsza</i> , Za żelazną kurtyną. Europa Środkowo-Wschodnia, Związek Sowiecki i Józef Stalin w opiniach polskiej emigracji politycznej w Wielkiej Brytanii 1944/45-1953 (omów. <i>Andrzej Zaćmiński</i>)	244

Jan Walkusz, Mądrość przeszłości czyli z historią i dla historii przez życie (omów. <i>Marceli Kosman</i>)	249
Maciej Walkowiak, Kunst, Geschichte und der Standort des Intellektuellen. Gottfried Benn und die Kontroversen der Moderne (omów. <i>Roman Dziergwa</i>)	254
Ryszard Ergetowski, Silesiaca: biblioteki – studenci – uczeni (omów. <i>Józef Szocki</i>)	257

Noty

Roman Baron, Nad Olzą i Ostrawicą. Działalność społeczno-wychowawcza i oświatowa Towarzystwa Szkoły Ludowej w Zagłębiu Ostrawsko-Karwińskim (1894-1919) (omów. <i>Bogumila Kosmanowa</i>)	259
Arkadiusz Janicki, Studenci polscy na Politechnice Ryskiej w latach 1862-1918. Rys historyczny, tom 1; Album Academicum Polonorum, tom 2 (omów. <i>Marek Andrzejewski</i>)	261

Z KRONIKI NAUKOWEJ

<i>Anna Kierzkowska-Tokarska</i> , Być obywatelem Unii Europejskiej	263
<i>Piotr Kalka</i> , Prezydencja Austrii w Unii Europejskiej. Wykład ambasadora Austrii w Polsce Alfreda Länglego	265
<i>Maria Wagińska-Marzec</i> , Polacy i Niemcy – 17 czerwca 1953 i 28 czerwca 1956 – wspólna przeszłość?	267
<i>Stanisław Żerko</i> , Poznański Czerwiec 1956. Uwarunkowania, przebieg, konsekwencje	273

RADA REDAKCYJNA

Jan Barcz, Przemysław Hauser, Jerzy Kozeński, Andrzej Kwilecki, Gerard Labuda, Henryk Olszewski, Hubert Orłowski, Aleksander Posern-Zieliński, Tomasz Rynarzewski, Andrzej Sakson (przewodniczący), Tomasz Schramm, Jerzy Strzelczyk, Wacław Wilczyński, Marian Wojciechowski, Anna Wolff-Powęska

KOLEGIUM REDAKCYJNE

Redaktor naczelny: Hanka Dmochowska
 Członkowie: Piotr Kalka, Bogdan Koszel, Stanisław Lisiecki
 Sekretarz redakcji: Romualda Zwierzycka

Publikacja dofinansowana przez Ministerstwo Nauki i Informatyzacji

Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo skracania i adiustacji tekstów

WYDAWCA: INSTYTUT ZACHODNI, INSTYTUT NAUKOWO-BADAWCZY
 POZNAŃ, UL. MOSTOWA 27

tel. (061) 852 28 54; fax (061) 852 49 05; e-mail: wydawnictwo@iz.poznan.pl; www.iz.poznan.pl
www.pz.iz.poznan.pl

WYDAWNICTWO I DRUKARNIA UNI-DRUK s.j.
 62-030 Luboń, ul. Przemysłowa 13, tel. (0-61) 899 49 49 do 52

INHALT

Polen regional: Großpolen und Westpommern

- Die Ereignisse des Juni 1956 in Poznań im internationalen Zusammenhang (zusammengestellt von Michał Nowosielski)
- Andrzej Choniawko*, Aufstände oder Revolten? Terminologische Fragen
- Stanisław Jankowiak*, Die Entwicklung der Bewertung und der Bedeutung des Posener Juni 1956. Von der „imperialistischen Provokation“ zum „Konflikt innerhalb der Familie“
- Łukasz Jastrząb*, Der Posener Juni 1956 aus der Sicht der Untersuchungen über die Verluste an Leib und Leben
- Bogumił Wojcieszak*, „Noch ist Polen nicht verloren“. Die Aktivität der Anhänger Napoleons im Großherzogtum Posen
- Zenon Kachnicz*, Der Apparat der öffentlichen Sicherheit in Westpommern in den Jahren 1945-1947
- Adam Frydrysiak*, Die Haltung der polnischen Amtskirche in Westpommern gegenüber der zunehmenden Indoktrinierung in den Jahren 1945-1972
- Adam Szymaniak*, Die ausländischen Direktinvestitionen in Großpolen. Gegenwärtiger Stand und Zukunftsperspektiven
- Aleksandra Pietrowicz*, Die Penetration der Organisation „Ojczyzna“ durch das Ministerium für öffentliche Sicherheit – der Fall Poznań
- Aleksandra Kruk*, Das Echo auf den Posener Juni 1956 in der deutschen Presse
- Katarzyna Kozioł*, Die Anfänge der allgemeinen Gerichtsbarkeit in Westpommern – am Beispiel des Bezirks Koszalin (1945-1949)
- Krzysztof Bukowski*, Die ersten Ämter für öffentliche Sicherheit in den Landkreisen Zentralpommerns im Jahre 1945
- Buchbesprechungen

CONTENTS

Regional Poland: Great Poland and Western Pomerania

- The Poznań June 1956 in an International Perspective (compiled by *Michał Nowosielski*)
- Andrzej Choniawko*, Risings or Revolts? Within the Sphere of Terminology
- Stanisław Jankowiak*, Evolution of the Assessment and Meaning of the Poznań June 1956. From “Imperialist Provocation” to “Conflict in the Family”
- Łukasz Jastrząb*, The Poznań June 1956 in the Light of Studies on Human Losses
- Bogumił Wojcieszak*, “Poland has yet not perished”. The Activity of Former Napoleonic Soldiers in the Great Poland Duchy
- Zenon Kachnicz*, The Apparatus of Public Security in Western Pomerania in the Years 1945-1947
- Adam Frydrysiak*, Polish Church Administration in Western Pomerania in the Face of Increasing Indoctrination in the Years 1945-1972
- Adam Szymaniak*, Direct Foreign Investments in Great Poland. Present State and Prospects
- Aleksandra Pietrowicz*, The Uncovering of the “Ojczyzna” Organization by the Ministry of Public Security – the Poznań Lead
- Aleksandra Kruk*, Repercussions of the Poznań June 1956 in German Press
- Katarzyna Kozioł*, The Beginnings of Common Courts of Law in Western Pomerania on the Example of the Koszalin District (1945-1949)
- Krzysztof Bukowski*, The First District Offices of Public Security on the Territory of Central Pomerania in 1945
- Book Reviews